

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 330.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—
Videkre postán küldve	
egész évre	— — — — 32—
fél évre	— — — — 16—
negyed évre	— — — — 8—

Az ujszülött főherceg keresztelője

B é c s, márc. 12. Az ujszülött főherceg keresztelője holnap lesz Badenben. A keresztelésben a Károly Lajos Mária Ferenc József nevet fogja kapni. Az ünnepi aktust Piffi dr. bíbornok hercegének végzi. A keresztszülők a bajor király és királyné lesznek.

Az ukrán békeszerződés ratifikálása.

B é c s, márc. 12. A Iembergi Dilo című ukrán lap azt a hírt kapta Kievből, hogy a szűkebb rada és az ukrán kormány már Kievből vannak s a legközelebbi napokban a rada ülést tart, hogy ratifikálja a Breszt-litovszkban kötött békeszerződést.

Élénk tevékenység Nyugaton.

— Vezérkarunk mai jelentése. —

A Zmerinka—odesszai vasut mentén ismét elüztünk ellenséges bandákat.

Az olasz arcvonalon a tüzérségi tűz helyenként föléledt. A vezérkar főnöke.

A német nagyvezérkar mai jelentése.

Nyugati harcok: A tüzérségi és aknavető tevékenység este ismétellen feléledt. Az élénk felderítő tevékenység állandóan tartott. Osztagaink a flandriai arcvonal több pontján Armentieres környékén és a Maas nyugati partján benyomultak az ellenséges árkokba és foglyokkal és géppuskákkal tértek vissza. A németeknek Reimstól északkeletre végrehajtott vállalkozása alkalmával ismét működésben volt a franciáknak az utóbbi időben több ízben megfigyelt, az egyik reimsi székesegyházra irányított fényszórója.

Tutsek százados és Wüsthoff főhadnagy 27-ik, Bethge főhadnagy pedig századik légi győzelmét aratta.

Kelet: Bachmatschnál, Kievtől északkeletre és Randjelnanánál (Smerinka—Odessza vasut mentén) ellenséges bandákat szórtunk szét.

A többi arcvonalon semmi ujság.

Ludendorf, első főszállásmester.

A cholmi kérdés az ukrán radában.

B é c s, március 12. Mint Pétervárról jelentik a kiev-i kiserada behatóan foglalkozott azzal a tengerel tiltakozással, amely Cholmnak az új ukrán államhoz való csatolása ellen irányul. Elhatározták, hogy ezt az ügyet külön bizottság elé utalják, amely a kérdés egész komplexusát fontosságához mérten bírálja majd el. A békés megegyezésre kedvezők a kilátások.

Krilenkot Gorki buktatta meg.

B é c s, március 12. Stockholmból táviratozzák: Orosz lapokból kitűnik, hogy Krilenko főparancsnok lemondását főképpen Gorki Maxim idézte fel, aki szüntelenül tám. dta.

A pétervári közuti vasut üzemszünetelése.

P é t e r v á r, (P. t. ü.) Fűtőanyag hiányában a közuti vasut ma beszűntette a forgalmat.

A pétervári menekülés.

B é c s, március 12. Orosz ujságok Pétervárról kerülő uton érkezett hírek szerint azt jelentik, valóságos tömegvándorlás kezdődött, amennyiben, az angol, a francia és a belga állampolgárok a konzuljaik tanácsára Achangelzskbe vonulnak vissza. A város zsúfolásig megtelt Angol gőzös fogja hír szerint hazájukba szállítani a menekülőket.

A kishitűség bűn.

A hazafias aggodalom mindig tiszteletre méltó, sőt azt mondhatjuk, hogy kötelesség is, de át kell látni, hogy csak a jogosultság határain belül. Túl ezeken a határokon már kishitűség, mely nem hasznára, hanem ártalmára lehet épen a hazafias érdekeknek; és így ezek ellen határozottan bűn számba megy.

Andrássy választójogi beszédéből meggyőzően domborodott ki ez a szempont, melyet a munkapárt választójogi skrupulusainak szegezett ellenébe. Maga is táplál aggodalmakat, keresi is azok elszáratására a módokat; de a tulhajtásnak az a mértéke, mely a munkapárt álláspontjában jut kifejezésre, még azoknál a veszedelmeknél is nagyobb, melyek a munkapárt szerint a demokratikus jogkiterjesztés reformjából várnak a nemzetre. A munkapárti aggodalmaskodás egyszerűen igazolása a nemzetiségi tulzók és minden más esküdt ellenségünk vádjának, hogy a magyarság fölényét képtelenek vagyunk másképpen megóvni, mint erőszakos mesterkedésekkel, melyek alól amint fölszabadulnának nemzetiségeink, attól a pillanattól kezdve vezető szerepünk is véget érne. A magyar nemzet államalkotó és államfenntartó erejének olyan nyílt tagadása ez, melynek hirtetéseért bizony már nem egy kifelé gravitáló izgatott állítottunk törvény elé.

E bűnös kishitűség jogosulatlanságát Andrássy a történelmi dokumentumok egész sorával dönti meg. Szembe állítja vele hosszú ezeréves

multunkat, melynek viharos hullámzásai alatt a széthuzó belső elemek hányszor fogtak kezét külső ellenségeinkkel is, de a magyarság fölényét még így se voltak képesek soha legyűrni. Történelmi dokumentum a 48-as nagy átalakulás is, mely az akkori idők bölcs megértésével a rendiség helyébe a jogegyenlőséget ültette; s ez is nem hogy gyöngítette volna, de ellenkezőleg még izmosabbá tette a magyarság vezető erejét. És már történelmi dokumentum a magyarság máig lezajlott háborus multja is: nemzeti energiánk előtt a világ elismerése hajtott zászlót; tehát jövődő hivatásának teljesítésében is csak a kishitűség kételkedhetik.

Igaza van Andrássynak s vele a jogkiterjesztés minden hívének: hogyha most az újkor intó szava elől nem vátázzuk tele füleinket, hanem a demokratizáló erőt előrelátással szintén nemzeti fejlődésünknek szolgálatába állítjuk, akkor csak történelmi hagyományainkhoz maradunk hívek s követjük azt a magasztos példát, mely az idők megértésével 48-ban is nemzeti ujjászülntésünknek teremtetten meg az alapját. A kishitűek akkor is a nemzeti veszedelem harangjait kongatták; s ma legnagyobb büszkeségünk, hogy nem találtak meghallgatásra. Bizunk benne, hogy a félrevert harangok zugása legszentebb hagyományaink felülkerekedését most sem akadályozhatja meg.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

A földkérdés Ukrániában.

Az ukrán munkások és katonák és munkások által megválasztott kiewi rada (tanács) még folyó évi január 25. (február 8.) napján kiáltványt bocsátott ki melyből megismerhetjük az ukrán kormány radikális programját főleg a földbirtok politikai terén.

A kiáltvány utalva háborúra, mely tönkretette Ukrania vasutját, megállította a gyárakat. Közéledik az éhség s a bolsevik-anarchisták mind elhordják Ukrania élelmét, de nem fizetnek érte. A bolsevikiek vissza akarják vinni Ukriánia a cári járom alá. De ebből semmi sem lesz, mert Ukrania fegyverrel védi meg szabadságát. Ha ez a veszély elmúlik, elbocsátja hadseregét és bevezeti a nemzeti miliciát, mely a munkásság védelmére fog szolgálni, nem pedig az uralkodó osztály előnyére.

„Ami pedig a földkérdést illeti a középponti rada utolsó ülésén megválasztott bizottság már törvényt dolgozott ki a földnek a munkánszám részére való átadásáról.

Ezt a törvényt néhány nap múlva átadja a központi rada teljes ülésén és a miniszterek radája minden erejét felhasználja, hogy a földnek a földbizottságok által a munkások kezére még a tavaszi munkálatok megkezdése előtt megérténjék.

Az erdők, vizek és a földek minden gazdagsága, mint az ukrán munkánszám java, az ukrán nemzeti köztársaság rendelkezésére alá jut.

A háboru igénybevette országunk minden munkaerejét. A gyárak, gyári telepek, műhelyek csak annyit tehetnek, ami a háborúra szükséges volt, a nép pedig egészen áru nélkül maradt. Most a háborunak vége.

Elrendeljük a nemzeti miniszterek tanácsának, hogy a munkásmunkások részére szükséges termékek gyártására minden gyárat üzemképesse tegyenek.

A háboru százezreket tett munkátlaná és rokkantá. Ukrania önálló nemzeti köztársaságában egyetlen munkásembernek sem szabad szűkölködni. A köztársaság kormánya emelni fogja az állam iparát, megkezdi az alkotó munkát minden téren, hol a munkátlanok munkát lelhetnek és minden lehetőet megtesz, hogy a békát és a háboru áldozatait megmentse.

„A régi rendszerrel a kereskedők és közvetítők a szegény elnyomott osztályokra milliókat kerestek.”

Mostantól az Ukrán Nemzeti Köztársaság átveszi saját kezébe a kereskedelem fontosságait és minden jövedelmet a nép javára fordít.

Az árukereskedést, ami külföldről jön, vagy külföldre megy, államunk irányítja, hogy ne legyen olyan drágaság, melyről, hála az üzérkedésnek, a legszegényebb néposztályok szenvednek.

Ennek végrehajtására elrendeljük a köztársaság kormányának, hogy dolgozzon ki és jóváhagyás végett terjesszen elő törvényt, valamint a vas, szén, bőr, dohány és minden termék és áru egyedárságára, miknek adója legjobban

terhelte a munkánszámot, a nem-dolgozók javára.

Hasonlóképpen nemzetállami ellenőrzést rendelünk el az összes bankok felett, melyek a hitel segítséggel kezére jártak a nem-dolgozó osztályoknak, hogy kiszákmányolják a munkásmunkásokat. Mostantól kezdve a bankok hitelsegítségére a munkánszám támogatására és az Ukrán Nemzeti Köztársaság nemzetgazdaságának fejlesztésére fog szolgálni és nem nyereszkeresésre és nem a különféle bankkiszákmányolásokra.

A termények elégtelenségét különféle sőt erő arra használják fel, hogy az egész szabad népet visszavigyék Oroszország cáriigája alá. A nemzeti miniszterek tanácsa irgalmatlanul harcolni fog minden forradalomellenes erővel és hazáruló gyanánt büntet mindenkit, aki felkelést szít az Ukrán Nemzeti Köztársaság ellen és a régi rend visszaállítására.

Az önálló Ukrán Nemzeti Köztársaság területén minden nemzetiség a január 22 iki törvény ér

telmében személyi nemzeti önkormányzattal bír.

Legközelebb megválasztjuk az Ukrán Törvényhozó Testületet. Meghagyjuk polgártársainknak, hogy a választásokat a legnagyobb energiával hejtik végre, feszítsék meg erejüket, hogy a szavazatok megszámlálása mielőbb véget érjen, hogy két hét alatt a Törvényhozási Testület összeülhessen, mint földünk legfőbb birtokosa és kormányzója és mint a mi független Ukrán Nemzeti Köztársaságunk alkotmányának legfőbb őre szilárdítsa meg a rendet, szabadságot, munkásmunkák anyagi jólétét most és a jövő időre. E legfőbb szervünk fog dönteni a volt orosz birodalom nemzeti köztársaságaival való föderatív szövetség ügyében. „Addig felszólítjuk független Nemzeti Köztársaságunk minden polgárát hogy szilárdan őrizze nemzetünk kivívott szabadságát és jogait és minden erejükből védje meg sorsát az Ukrán Köztársaság parasztjainak és munkásainak minden ellenségével szemben.” V. I.

A szabadkai ezredék áthelyezése

Mint a rossz szellem, a háboru alatt már ki tudja hányadszor kísért annak a híre, hogy a szabadkai ezredet áthelyezik. Most egy jó idő óta nem került szóba az áthelyezés de annál hevesebben dühöng néhány hete a kőszói bír.

Néhány nappal ezelőtt a 6-ik honvéd gyalogezred napiparancsa is érintette az ügyet. A napiparancs szerint a 6-os pótzászlóalj

Magyarország távoli részébe helyezik, ha a lógások nem szűnnek be.

Ugyaníly értelmű napiparancs jelent meg a 86-osoknál is. Ezredeink áthelyezése tehát ismét felszínre került. Ugy katonáink, mint hozzátartozóik szívszorogva gondolnak erre az eshetőségre, mely nem a legkellemesebben érintene bennünket.

Statárium Szabadkán.

Végre lesz. Mondanunk sem kell, hogy nagyon is ideje már. Végre az irányadó körök is belátják, hogy a szabadkai közbiztonsági állapotok egyenértékűek egy fületlen gombbal.

A tegnapi városi közigazgatási bizottsági ülésen dr. Janiga János képviselő lerántotta a lepleket a szabadkai közbiztonságról és hallatlan dolgok derültek ki.

Szalay Mátyás főkapitány szintén hozzászólt a kényes kérdéshez és belátja, hogy a közbiztonsági állapotok mit sem érnek, de ezen segíteni a csekély számú rendőregénységgel nem lehet, dacára

hogy fokozott tevékenységet fejtenek ki. A közbiztonság kerékkötői és legfőbb zavarói a lógások, akik fosztogatnak, ratolnak, sőt gyilkolnak.

Dr. Janiga János szólalt fel ismét és beszédében kifejtette, hogy a statárium elrendelése okvetlen szükséges.

Dr. Zombory Jenő kir. ügyész ismertette a statárium jogi oldalait. Ezek után megvitatták a kérdést, végül a főispán kihirdette, hogy a város kívánja a statáriumot s ha ezt kivinni másképp nem tudná, kiviszi a törvényhozás intézkedése révén.

Katonák ledobták egy szabadkai vasutat a gyorsvonatról.

Tegnap délután temették el nagy részvét mellett Bartus Antal máv. fékezőt, akit néhány nappal ezelőtt az 1202-es számú gyorsvonatról a katonák ledobták. Bartus Antal szolgálati minőségben utazott a gyorsal, melynek utolsó kocsijában tartózkodott, mint zárfékező. A katonák Kiskunlacháza és Budapest között halottak be a kocsiába, melyet rablási szándékkal kerestek fel. Szándékuknak váratlanul állt szembe Bartus, akinek jelenlétéről nem volt tudomásuk. Bartus a támadókat szépszerével szólította fel távozásra, de azok egyáltalán nem voltak hajlandók a felszólításnak eleget tenni.

Ellenkezőleg, a szinte barátságos felszólításra azzal válaszoltak, hogy a gyanútlan fékezőt fölkapták és a 70 kilométer sebességgel haladó vonatról a legnagyobb hi-

degvérral a pályatest mellé ledobták. Ez Bartus végzetét jelentette, mert azonnal szörnyethalt.

Holttestére a szerencsétlenség helyéhez közel lévő vasuti pályára talált, ki a leletéről azonnal jelentést tett. Így került Bartus holtteste a fővárosba, honnan visszaszállították és tegnap délután kísérték ki utolsó útjára.

A temetést Vojnich Dezső prépost-plebános vezette fényes segédlettel a szabadkai közönség nagy részvéte mellett. A végtisztességen Bachmann Frigyes szabadkai vasuti állomás helyettes főnöke vezetése mellett megjelentek a vasutasok. A máv. altiszti kör lobogóval vonult ki.

Ejjeli lovagok a zombori-úton.

Tegnap éjjel a zombori úton egy öt tagból álló bakatársaság azzal szórakozott hogy aki eléje került egyszerűen elverte. Este 8 óra után kezdték meg a diszes szórakozást, még pedig igen eredményesen.

Elsőnek Banasi Lajos 19 éves fodrászsegéd került az utjokba. A mitsem sejtő békés embert megrohanták és bajnettel össze-vissza verték, úgy, hogy ájultan maradt a helyszínen.

Ennél az első esetről azonban nem állapodtak meg. Körülvették a szintén arra haladó Lebovics Márton 41 éves, 6-os honvéd gyalogezredbeli katonát és az első esethez hasonlóan bajnettel felholtra verték, majd meglógtak. Az ájult bakát a mentők szedték fel a Brummer enkorgyár sarkán. Később magához tért és haza vászorgott.

A bajonettes éji lovagok azután áttették működési területet a Nap utcába, ahol Dobó György 25 éves 86. gyalogezredbeli géppuskás káplárba kötötték bele. A géppuskás káplár szenvedte a legnagyobb sérüléseket. Neki is, mint a többiek, bajnettel látták el a baját. Fejét borzalmasan összeverték, úgy, hogy csupa nyitott seb. A súlyos sebesültet a mentők bevitették a tartalékkórházba.

Az éji lovagoknak azután nyoma veszett, többé nem hallattak magukról.

Ezek a szabadkai közbiztonságot élenként dokumentáló esetek ugyszólván estéli órákban történtek. Már akkora az éjjeli lovagok szemtelensége, hogy 8 óra felé sem lehet biztonságban járni a Zombori-úton. Hát ide tényleg statárium kell, mert más aligha segít. Szeretnénk a katonai rendőrség figyelmébe ajánlani az ilyen eseteket, de félünk, hátha rossz néven veszi.

„Keresztelés pap nélkül.”

Ezzel a címmel jelent meg a Bácskai Hirlap vasárnapi számában egy kis naphír, amely bejelenti, hogy a szabadkai Munkás-Ötletben elvtársavatás lesz nagy ünnepség keretében. Az új elvtárs egy nemrég született fiúcska, akit nem visznek a templomba keresztelésre — mert arra már szükség nincsen. A szociálista párt nevet ad majd az új honpolgárnak keresztelés nélkül is. És az új elvtárs növekszik majd vallás nélkül is. *Lesz belőle egy pogány.*

Hová jutottunk? Vissza a régi pogányságha. A régi pogányok durvaságába. Amit sz. István király apostoli buzgósággal alkotott: a keresztény Magyarország, azt most a modern pogányok lerombolni akarják. Aminek fenntartásán és megtartásán sz. László, Nagy Lajos, Hunyadi és sok más jeles magyar ezer éven keresztül fáradozott, azt most nem Kopány, nem Vata, de a nem is magyar Buchinger Manó és Weltner Jakab felforgatni igyekeznek. S míg a jó keresztény magyar nép hős fiait életükkel és vérükkel védik idegenben Szent István honát, addig benn az országban lelketlen kufárok, véresszájú demagógok

szabadon rabolják el a nemzet legdrágább kincsét, ősi szent hitét.

Keresztény magyar munkások! Nyissátok fel szeméteket és lássátok a ti legnagyobb, legveszedelmesebb ellenségteket nem a harcstéren fegyverrel szemben álló olasz, francia hanem ezek a bárányszőrű bujt farcasok, a szocialista vezérek, akik oly ravaszul minden földijöt ígérnek nektek, csak hogy szívetekhez férközzenek és legszentebb kincsetektől, legdrágább örökségeitől, a vallástól foszsanak meg benneteket. Gyümölcséről ismeritek a fát.

Ime a szociáldemokrácia legujabb gyümölcse. Egy a keresztiség szentségét megfosztott gyermek.

NAPI HIREK.

— **Te Deum a szabadkai templomokban a királyfi születése alkalmából.** Budapest vasárnap délutáni esődjét, úgy 5 óra tájban szazegy ágyulövés szakította meg. A királyi család örömeiben az egész ország osztozott. A királyfi születése alkalmából a szabadkai templomokban ma tartották a Te Deumot. A szent-Teréz templomban Vojnich Dezső prépost-plébános celebrált, fényes papi segédlettel. A Te Deumon részt vettek a polgári és katonai hatóságok. A katonaság részéről egy dísz-század vonult ki. A tisztikar élén *tabáni Thiry Géza* tábornok, állomás parancsnok jelent meg.

— **Tiszteletbeli orvosok és ügyészek.** A főispán ma kinevezte tiszteletbeli városi tisztii főorvosokká dr. Faragó Géza tb. tisztii orvost és dr. Halmi István városi tisztii orvost, tiszteletbeli tisztii főügyészekké: dr. Fischer Jákó, dr. Piller Artur, Schossberger József, dr. Manóljovits János, dr. Bán Lajos és dr. Pleszkovics András ügyvédek, tiszteletbeli ügyészé pedig dr. Békeffy György ügyvédet.

— **Lesz cukor.** Ma Szabadka cukorszükségletének fedezésére ismét öt vagon kristálycukor érkezett. A közönség egy hónapra kapja meg a cukrot. Hogy a cukorkiosztás a kereskedők között melyik napon fog megtörténni, erről a közlekedési hivatal a kereskedőket a lapok révén fogja értesíteni.

— **Megkezdtek a zsirbizottságok a munkát.** Ma kezdődött meg a zsirbizottságok munkája. A tanács teremben, a közigazgatási bizottság ülés-termében, az anyakönyvi-hivatalban és a mérnökhivatalban dolgoznak azok a bizottságok a melyek feladata Szabadka által felajánlott tíz vagon zsir összeszedése. Mind a négy bizottság előtt sokan jelentek meg és bár a gazdák a legbecsületesebb jóindulatot mutatják a jelek arra mutatnak, hogy elég sok nehézséggel fog jární a felajánlott nagy zsirmennyiség előteremtése. A zsirbizottságok munkáját megtekintette Balogh Ernő dr. főispán is és a gazdák előtt beható szavakkal fejtegette a mostani akció nagy hazafias fontosságát.

— **A március és április havi petróleum.** A kereskedelemügyi miniszterium Szabadka polgármesterét ma értesítette, hogy a március és április havi petróleumszükségletének fedezésére 155 m-

Buvárhajóink új sikere.

B e r l i n, március 12. Hivatalosan jelentik, hogy buvárhajóink Anglia partjain újabb 22400 bruttótonna hajótért süllyesztettek el. Öt gőzöst és egy vitorlás esett a torpedók áldozatául. Az elsüllyesztett hajók között volt három 6000 tonnás értékes holmikkal megterakott tartályhajó.

termáza petróleumot utalt ki. Dr. Brestyaszky Miklós tb. főkapitány holnap reggel közlekedési ügyekben Budapestre utazik és intézkedik, hogy a kiutalt petróleum el is jusszon Szabadkára.

— **A hazatérő foglyok érdekében.** A közigazgatási bizottság ma elhatározta, hogy felterjesztést intéz a miniszteriumhoz a hazatérő munka-elhelyezése miatt. Miután a mezőgazdasági munka feltételül igénybe tudja venni a hadifoglyokat az iránt óhajt intézkedést a felterjesztés, hogy a hazatérők közül mezőgazdasági cimen felmenthetők felmentése iránt az eljárást indítsák meg és addig is a közigazgatási hatóságokat jogosítsák fel a bevárásai engedély megadására.

— **Jocizts bíró fia megkerült.** Joczits Milorád dr. Fedór nevű diák fia a nemrégiben megszökött szülei házából. A fia Budapestre szökött, ahol könyvkereskedő-tanoncnak akart beállni. Terve azonban nem sikerült, mert a rendőrség egyik budapesti szállodában lefűlte. Apjának hamarosan sikerült átadniok, mert ő szintén Budapesten tartózkodott fia keresése végett.

— **Kimutatás a heveny ragályos kórok állásáról március 3 tól március hó 9-ig:** Difteritis 2, vörheny 1, hasihagymáz 1, orbánc 1, összesen 5 megbetegedési eset.

— **A szegedi tanárok és tanítók szervezkedése.** Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett tartották meg szervezkedő gyűlésüket a szegedi tanárok és tanítók a vidéki kartársuk részvétele mellett. A gyűlést Korber E. Károly dr. főreáliskolai tanár nyitotta meg határos beszéddel, amelyben a tanárság és a tanítóság súlyos helyzetét esetele és konstátálta, hogy a nevelői munka nem részeseül a megillető erkölcsi és anyagi elismerésben, amin csak a szervezetséggel lehet változtatni. Ezután Borosnyai Károly főgimnáziumi tanár világitotta meg azokat a körülményeket, amelyek a tanítói munkát és pályát a legnehezebbé s legidegölőbbé teszik. Majd Bródy Mihály főreáliskolai tanár rátért a szervezkedés tulajdonképeni céljára és belenyult a tanárok és tanítók helyzetét már-már elviselhetlenné tevő anomáliák tömkelegébe és különösen a mellék-foglalkozásoknak minden kartársra nézve kötelező díjazását kérte megállapítani. Kontor Lajos dr. felsőkereskedelmi iskolai tanár eddig azt konstátálta, hogy a gyűlés összehívása független attól a differenciától, amely a tanárok egy része s egy szegedi iskola-fenntartó között fennáll és feltette a kérdést, hogy mi az oka annak, hogy a tanárok és tanítók kihagyattak a készülő szolgálati pragmatikából. Végül Kontraszty Dezső kegyesrendi tanár biztosította a világi tanárokat a kegyesrendiek

kolleghiális szolidaritásáról. A szervezkedés tovább folyik s a részletek megbeszélésére egy bizottságot küldenek ki.

— **Borsó vetőmag a közönségnek.** Vermes Károly ludasi nagybirtokos nagymennyiségű borsóvetőmaggal rendelkezik, s amelyből hajlandó a közönségnek is átengedni bizonyos mennyiséget. Aki igényt tart a vetőmagra, forduljon lakására, Mária Terézia park 18.

— **Meghaltak:** Germán Ilona 2 hónapos béhurut, Vojnits Tunits Alajos 4 hónapos béhurut.

— **Az esperantisták kiállítása.** A Magyar Országos Esperanto Egyesület átiratot intézett a szabadkai esperanto csoporthoz, hogy legyen segítségére az esperantisták kiállításának rendezésében. Az átirat felszólít minden esperantistát, hogy tulajdonában levő különlegességeket bocsássa a rendező-bizottság rendelkezésére. Minden nagyobb hírnevű, bármely világrész nagyjának autogramma, különböző esperanto-kiadásu termékek, melyek ritkaságuknál fogva is értéket képviselnek alkatmasok arra, hogy a kiállítás ügyét támogassuk. Ez utóbbiak közül a rendező bizottság különösen a japán színes munkákat kéri. Bővebb felvilágosítást Wekerle József, az egyesület titkára (Hunyadi-tér 124.) nyújt az esperantistáknak.

— **Kincstári vetőmagvak eladása a gazdáknak.** Az állami ménésbirtokok múlt évi terméséből a földmivélsügyi miniszter amíg a készletek tartanak a következő vetőmagvakat bocsájtja a gazdák rendelkezésére 100 kilógrammonként koronában számított alábbi áron. A bábolnai ménésbirtokból 780 kg. cirokrag 280. 700 kg. napraforgómag 100. 419 kg. pohánka mag 130. 372 kg. trigonella 45. A mezőhegyesi ménésbirtokról 594 q. mőharmag 130. 10 q. lucernamag 750. 759 kg. árvarozsmag 350. 150 q. kevert fűmag 350. 150 q. cirokrag 250. 1200 q. tavaszibuzza 49. A palánkai csikótelepről 23 q. lucernamag 750. 12 q. kevert fűmag 350. A kisbéri ménésbirtokról 20 q. moharmag 130. A kolozsi ménés gazdaságból 4 q. cirokrag 250. 2 q. napraforgómag 100. Venni szándékozó gazdák megrendeléseikkel forduljanak közvetlen a nevezett birtokok igazgatóságaihoz és intézőségéhez, amelyek a megrendeléseket, ezek beérkezett sorrendjében, készpénzfizetés és a szükséges szákok leküldése mellett teljesíteni fogják.

x Kovács István tanár VI. kör, Mária Terézia-tér 15. sz. a. levő magántanítási tanfolyamán elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolába járó fiu- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is.

Színház.

„Rip van Winkle“ felújítása. Planquette gyönyörű zenéjű regényes operettjét, a „Rip van Winklet“ pénteken újítja fel színtársulatunk. Ezt a reprizet bizonyára nagy örömmel veszi közönségünk, mert ehhez hasonló operettet mostanában nem igen irnak és Szabadkán már régóta nem adták ezt a gyönyörű operettet. — A „Rip van Winkle“ teljesen új betanulással kerül színpadra és már javában folyik a színpadi zónés próbák. Azt hisszük, hogy Planquette remek operettje még több zsufozt házat fog vonzani. A főszerepeket Holdi Juci, Szebeny Margit, Révész Ilonka, Nádassyné, Torma Zsiga, Komlós, Rónai, Tibor, Kürthy és Garai fogják játszani. A „Rip van Winkle“ előadásaira már lehet jegyeket előre váltani a színházi pénztárnál.

A „Stambul rózsája“ Fall Leó remek nagy operettje csütörtökön kilencedszer kerül előadásra ugyancsak Holdi Juci, Szebeny Margit, Rónai, Komlós, Remete, Kürthy, Tormával a főszerepekben.

„Kárpáthy Zoltán“ ifjusági előadásul. Szombaton délután oleső helyárrakkal ifjusági előadás lesz színházunkban. Színpadra kerül Jókai Mór nagyszerű műve, a „Kárpáthy Zoltán“ elsőrendű szereposztásban. Az előadás előtt Mathovics Béla felső kereskedelmi iskolai tanár szabad előadást fog tartani.

Színházi műsor:

Kedden A. bérletben először „Őszi vihar“ színjáték.

Szerdán B. bérletben „Őszi vihar“ színjáték.

Csütörtökön bérletszünetben nyolcadszor „Stambul rózsája“.

Pénteken A. bérletben „Rip van Winkle“ regényes nagyoperett.

Szombaton délután ifjusági előadásul „Kárpáthy Zoltán“ színjáték.

Szombaton este B. bérletben „Rip van Winkle“.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Szerkesztői üzenetek.

B. M. Palics: A küldeményért köszönet. Eltettük.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szeres Antal Nyomda és Hirdetési Vállalat szövetkezeti könyvnyomdája Szabadkán, Rákóczi-utca 20. sz.

Hétfőn, kedden és szerdán

— Az első magyar filmpera —

Az álarczos bál

G. Verdi operája nyomán 4 felvonásban zenekísérettel. Látható a

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor.

ELITE
MOZGO

Ujdonság! Itt először
11-én hétfőn és 12-én kedden

Ki a bűnös

A legszenzációsabb bűnügyi
dráma 3 felvonásba, amely az
idén megjelent.

És a fényes kiegészítő műsor.

Előadások kezdete: hétköz-
nap fél 6 és fél 9 órakor,
vasár- és ünnepnap pedig
2-8-ig és este fél 9 órakor.

Harisnyáit

javítsa „Rózsa“ varrott fejjel.
Párcent 2-40 K. Törvényesen védve.
Minden párhoz kell egy régi harisny-
szár. A harisnya fejt levágni nem sza-
bad. Bármilyen más fejjel és javítást
elfogadunk. — Gyűjtőhely:
Pázmány-utca 34. sz. alatt.

A köztisztasági vállalat legmaga-
sabb napidij mellett

munkásokat keres
pöcegödör tisztításhoz

Jókarban levő használt
üveges ablakok,
valamint konyhakerti vetemény-
magvak kaphatók:
IV. kör Bercsényi-utca 637. sz.

K O C S I S
és munkástányok nagy fize-
téssel azonnal felvételnek
„Johanna“ szikvizgyárba
Szegedi-út 38.

2 muraközi ló
5 és 7 éves eladó
SZVOBODA ANTAL malomtulajdonos-
nál, **BAJMOK.**

5000 Drb fasindely eladó
I. kör (Gombkötő u.) 89. sz.
Lang Simon

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	8:01*
	12:21
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	5:14*
	5:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:31
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	6:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	3:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:09
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:27
Cservendka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:28
Bajára ind.	7:00
éjjel	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek gyorsvonatok.
Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

Egy jókarban levő
kövésbé használt
FÉRFIRUKA
megvételre keresettek.
Cím a kiadóhivatalban.

A Szabadkai bel városi kath.
kör e hó 17-én délután fél 4 órakor
tartja évi rendes közgyűlést a
melyre a t. tagokat ezennel meg-
hívja.

Az Elnökség.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá
hüvelyt. Eredeti vergő-papíron ké-
szült, békeidőből való jóminőségű
hüvely, 1 doboz **100 hüvely, 60**
fillér. 1000-kint 5% engedmény. Csa-
ládi levélpapír, **100 levélpapír és**
100 boríték (a boríték selyembe-
tétű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200
darab. Szabadkai látképek és más
ujdonságok darabja 10 fillér. Író-
és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószér- és papírkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

ELKELT!

E hirdetés csak a földbirtokot eladni, vagy
venni akaró közönséget érdekli!
A Jászapáti Gazdasági és Ipar-
bank Részvény Társaság tulajdonát
képezett, Szilágymegyében levő zá-
noki és nagydezsizai birtokok el-
keltek. Az eladást a tulajdonos pénz-
intézet megbízásából a Nagy Lajos
Országos Adásvételi és Reklámvál-
lata Debrecen — közvetítette és
bonyolította le lelkiismeretes becse-
letességgel úgy az eladó, mint a ve-
vő legteljesebb megalgedésére.
E vállalat fennáll 18 év óta. Min-
den megbízást maga a tulajdonos
intéz el személyesen. Adásvételi
megbízásokat elfogad költség-előleg
nélkül! Központi Iroda: Debrecen,
Csapó-u. 19. sz. Alapított 1900-ban.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

Tungsram

félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,
60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és
téli velour-, nemez-
bársony-, selyem-
kalapok nagy vá-
lasztékban megér-
keztek utolérhetet-
len olcsó árban,
míg a készlet tart.
Fátyol, szalag, vi-
rág- és tolltűzések.
Gyászkalapok min-
den árban. Atala-
kitások, díszítések
legolcsóbb árban,
ugyszintén szőr-
mében is a legdi-
vatosabb gallérok s
nuffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

IZLÉSEK ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek Filók: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Sirkonica.
Bevezetett alaptőke 20.000.000 és tartalékulap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre
a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megszűnéséig szerint fizetnek ki

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.)
külföldi ére és papírban és az összes egyéb értékeket napi áron.

== **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** ==

Folyósít: Jelzálogkölcsönöket földbir-
tokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4½ és 5% (utóbbiak 3% nyereséggel)
pupilláris biztossága, addómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGKLONYOSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá börzei és kommissionális megbízásokat.